

Kalvebod Fælled Skole

Manual for Mangfoldige Børnefællesskaber



Samhørighed
Stræben
Visdom
Mod
Leg

Indhold

Indledning.....	2
Fælles værktøjer	3
Morgenbånd	3
Dags- og lektionsplan	4
Dagsskema	5
Lektionsplan.....	5
Time Timer.....	7
Signal til ro og stemmeregulering	7
Syngeskål og ”Giv mig 5”	7
Stemmeregulering	8
Varieret undervisning	9
Pausestolen	10
Klasserumsindretning	11
Materialer	12
Co-teaching.....	13

Indledning

Kalvebod Fælled Skole er en moderne skole med et helhedsorienteret perspektiv. Vi lægger vægt på at skabe et læringsmiljø, hvor der er rart at være, og hvor vi møder *alle* med omsorg og tolerance. Vores mål er at alle børn og voksne trives fagligt og socialt.

Mangfoldighed er et grundvilkår hos os og vi betragter det som en styrke. Den mangfoldige børnegruppe danner fundament for et særligt fællesskab, hvor vi passer godt på hinanden og på vores skole.

Vi tror på, at det, der gavner enkelte børn i fællesskabet, ofte er godt for de fleste og derfor er vi inspireret af Nest-principperne, hvor det fysiske læringsmiljø understøtter trygge og differentierede rammer for *alle* børn. Eleverne guides gennem leg, læring og trivsel, så de udvikler sig i strukturerede trygge rammer. Vi prioriterer en tydelig struktur i undervisningen og tilbyder blandt andet pædagogiske pauser med støtte i sociale aktiviteter.

Personalets opgave er at stilladsere, differentiere og understøtte barnets behov. Dette sker i teamsamarbejdet bl.a. via co-teaching strukturer, hvor vi har mulighed for at planlægge, facilitere og gennemføre en undervisningsform, som møder børnene ud fra deres nærmeste udviklingszone.

Vores hverdag er struktureret og rammesat således at eleverne løbende præsenteres for mål og overblik, hvilket giver tryghed og forudsigelighed i både skoledagen, KKFO og klub. Børnene bliver

guidet ved skift i løbet af dagen og kan orientere sig ved hjælp af velkendte tavler. Det styrker deres evne til at mestre hverdagen og skaber tryghed i skift og overgange.

Skolen er indrettet med overskuelige og visuelt rolige klasserum. Her anvendes Time Timere, syngeskål som stille tegn, piktogramtavler blandt andre tiltag som understøtter klasseledelsen og bidrager til en varieret skoledag med bevægelse, læring og nødvendige pauser.

Denne manual er til alle, som er ansat på Kalvebod Fælled Skole. Den giver et indblik i, hvordan vi ønsker at samarbejde, når vi sammen skaber Mangfoldige Børnefællesskaber.

Du kan se en video med Københavns Kommunes mål for Mangfoldige Børnefællesskaber her: [Video: Skoler, der kan mere for flere](#)

Fælles værktøjer

På Kalvebod Fælled Skole har vi en fælles værktøjsskabe med specialpædagogiske greb, som alle anvender i deres undervisningspraksis, så skoledagen bliver genkendelig for børnene. Dette gør at børnene kan navigere efter de samme pejlemærker – uanset hvilken voksen der varetager klasseledelsen. For de voksne betyder det, at vi hjælper hinanden og løfter opgaverne i fællesskab ved at gøre det samme, mens det for børnene øger deltagelsesmulighederne og sikrer, at tydelige strukturer og rammer gavner alle. Værktøjerne er en del af klasseledelsen og bruges udelukkende af de voksne, som etablerer og henviser til dem, hvilket skaber autoritet og et fælles tredje, der gør det lettere for børnene at vide, hvad der forventes af dem i undervisningen. Det er alles ansvar at bruge værktøjerne, og der er mulighed for at få vejledning hos din leder eller ressourcecentret, hvis du ønsker dette.

Værktøjerne er:

- Morgenbånd
- Dagsskema og lektionsplan
- Time Timer
- Signal til ro
- Stemmeregulering
- Pausestol
- Klasserumsindretning
- Co-teaching

Morgenbånd

I alle klasser er der et fast morgenbånd, hvor børnene møder ind til en velkendt og rolig begyndelse på skoledagen i et trygt fællesskab.

I morgenbåndet er rutinen:

1. Børnene sætter sig på deres plads når de møder ind, og arbejder med en kendt opgave, fx et opgavehæfte eller en frilæsningsbog. Opgaverne skal være i en sværhedsgrad, hvor børnene kan arbejde selvstændigt.

- Det er vigtigt at den voksne får dokumenteret barnets tal. Dette gøres i skemaet som ses nedenunder. Her skrives dato og tallet ud fra barnet.

[illegible]

På Kalvebod Fælled Skole bruges der visuel guidning i alle klasser. Det er en stor hjælp for børnene, at de kan orientere sig visuelt og finde informationer om dagens og lektionens indhold, samt vide hvor længe de skal være i en aktivitet.

Den visuelle guidning giver børnene et overblik over undervisningen, det skaber rammerne og gør det tydeligt for børnene hvad der forventes af dem. Når rammer og forventninger er tydelige, skaber det overskud til at lære og være sammen, og der frigøres ressourcer hos både børn og voksne til at udfylde rammerne med alt det der gør det sjovt, kreativt, musik og lærerigt at være sammen og lære.

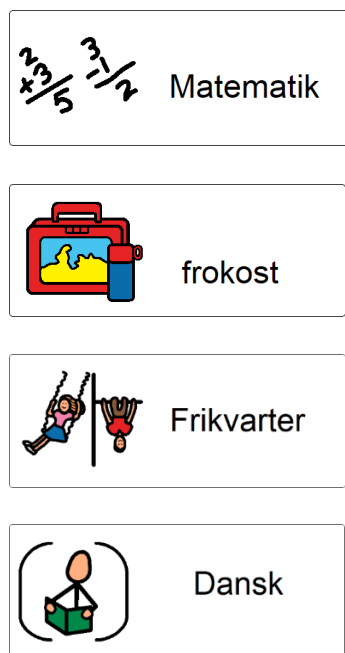
Brug den visuelle guidning aktivt gennem hele skoledagen og vær hele tiden på forkant. Fortæl børnene hvad der skal ske om lidt, forbered på overgange og evaluer sammen med børnene, så I samarbejder om at få skoledagen til at lykkes.

Brug piktogrammerne på whiteboardet. Et velkendt piktogram er nemt at afkode, men det er også i orden at skrive og tegne på whiteboardet. Det vigtigste er, at det giver børnene et overblik og det er nemt at overskue og forstå. Samtidig aflaster det klasselederen, at børnene selv kan finde informationer via tavlen.

Dagsskema

Om morgenen sættes dagens skema op med piktogrammer på whiteboardet. Dagens skema gennemgås med børnene, som samtidig forberedes på evt. ændringer fra det der plejer at ske. Piktogrammerne tages ned efterhånden som dagen skrider frem, og handlingen italesættes for børnene. "Nu har vi...", "Om lidt skal vi...", "Nu skal vi..." etc.

Der er piktogrammer for både indskoling/mellemtrin og for udskoling.



Lektionsplan

lektionens indhold sættes op ved lektionens begyndelse. Det frigiver energi at børnene får overblik og en vedvarende mulighed for at aflæse hvad der skal ske, og hvilke forventninger der er til dem. Sæt tydelige rammer og overskrifter op:

1. Skriv en overskrift øverst. Hvad er det der skal arbejdes med? Det skrives som mål, overskrift eller bare en indholdsforklaring (kort) for lektionen.
2. Skriv/tegn/sæt piktogrammer for alt det timen indeholder i sekvenser. Brug gerne piktogrammer for de arbejdsformer, børnene skal organisere sig i. Det kan være fx makkerarbejde eller klassegennemgang.
3. Når timen er ved at være slut, skal der samles op på det der er arbejdet med. Saml op på mål/overskrift/indhold, hvordan gik det? Lærte vi det? Nåede vi målet? Gentag læringspointer og lad børnene være sprogligt aktive. Det øger læringen at bruge tid på

opsamlingen, og det giver mulighed for at være på forkant med det næste punkt i dagsskemaet. Øv denne afslutning med børnene, så der er ro selvom børnene trænger til frikvarter, mad osv.

Eksempel på lektionsplan i børnehaveklassen og en tavle med både dagsskema og lektionsplan:

Kende og skrive M

1. Godmorgen ☀️

2. Termometer 🌡️

3. Bogstavet M

4. Side 28. 2 grupper ✎️ + 

5. Opsamling 🔁

Dansk 

Brug ordbog på nettet 

10 mad 

Frikvarter 

Natur og teknologi 

hømtæk design 

Frokost 

Frikvarter 

hømtæk design 

Sidde på gulvet 

På board 

Stavvagn 

S. 17 (3)(4)(5)

iPad 

Gruppearbejde 

Opsamling 

Brug de 10 H'er som inspiration og tjekliste til din lektionsplan:

1. Hvorhen skal jeg med det jeg gør? (Målet. Skriv øverst i lektionsplanen).
2. Hvad skal jeg lave? (Indhold. Alle sekvenser af lektionen skal stå i lektionsplanen).
3. Hvorfor skal jeg lave det? (Mening. overskrift/mål/indhold for lektionen).
4. Hvordan skal jeg lave det? (Metode).
5. Hvor meget skal jeg lave? (Mængde).
6. Hvor længe skal jeg lave det? (Tidshorisont. Sæt Time Timeren).
7. Hvornår skal jeg lave det? (Tidspunkt).
8. Hvor skal jeg lave det? (Placering).
9. Hvem skal jeg lave det sammen med? (Arbejdsformer).
10. Hvad skal jeg bagefter? (Overgange).

Brug piktogrammer til lektionsplanen, skriv og tegn det der ikke er piktogrammer til.

Time Timer

I alle klasser hænger der en stor Time Timer. Time Timeren er et ur, som de voksne stiller, når en aktivitet går i gang. Uret tæller ned, og børnene kan se hvor lang tid der er tilbage af aktiviteten. Udover det er rart at vide hvor lang tid man har, skaber uret arbejdsro og mulighed for at øve sig i at kunne disponere sin tid.

Fortæl børnene når du sætter Time Timeren og hvor mange minutter. Skab fokus og lær børnene at orientere sig mod Time Timeren. Hvis du er i tvivl om, hvor lang tid du vil give til en aktivitet, kan du fortælle børnene, at du stiller uret undervejs i aktiviteten. Men stil uret fra begyndelsen, så ofte du kan og undlad at ændre i tidsrummet undervejs. Børnene skal kunne stole på det, du har angivet.

Det er kun de voksne, der må sætte Time Timeren.



Signal til ro og stemmeregulering

Syngeskål og "Giv mig 5"

I alle klasser er der syngeskåle, som bruges til at skabe ro. Lyden af syngeskålen er genkendelig for alle børn, og er en tryk måde at kalde til ro på. Lyden er rar og efterklngen giver børnene tid til at indstille sig på, at opmærksomheden skal flytte fokus.

Det er vigtigt, at man selv er stille mens syngeskålen giver lyd. Lær børnene at lytte til syngeskålen og om vigtigheden af at respektere den.

Syngeskålen kan anvendes alene, men i de mindste klasser kan man vælge at tilføje "Giv mig fem", hvor den voksne viser en hånd, der tæller op til 5 og børnene løfter deres hånd, når de ser den voksne eller de ser andre børn gøre det samme. Husk at sige tak til børnene for at række armen op. "Giv mig fem", og betyder at:

- 1) Øjnene er på den voksne
- 2) Man er klar til at lytte efter en besked
- 3) Man er stille
- 4) Man står stille og slipper det man har gang i
- 5) Den voksne kan se på barnet, at de er klar til at lytte efter en besked.

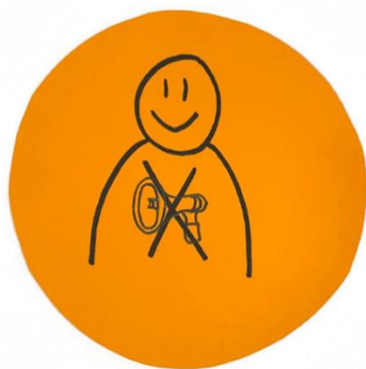
Man kan med fordel hænge nedenstående plakat i klassen. Så børnene ved hvad der bliver forventet af dem.



Stemmeregulering

Fra 1. – 5. klasse bruges en visuel stemmeregulering, som fortæller børnene hvilken stemme der forventes af dem i klasserummet. Det er en ydrestyring af børnene, som skal blive en indre styring, hvor børnene bliver bevidst om, at de er en vigtig del af fællesskabets trivsel, og lærer at agere relevant med deres stemmer i klasserummet.

Farvecirklerne sættes op på whiteboardet, når det ønskes at regulere stemmerne i rummet. Det er vigtigt, at børnene ikke er reguleret af en stemmeregulering gennem hele skoledagen. Brug farvecirklerne når det er relevant og tag dem ned af tavlen, når aktiviteten er slut.



Orange/Ingen stemme:

Bruges når der skal være helt ro i klassen. Fx når der skal gennemgås opgaver / introduktioner på skærmen/tavlen, eller når der skal være arbejdsro til at kunne koncentrere sig ved opgaveløsning. Hvis børnene har brug for hjælp til egne opgaver, kan de række hånden op og vente på at den voksne kommer og hjælper. Fortæl børnene, at der skal være ro på både stemme og krop, når denne stemmeregulering bruges.



Blå/Stille stemme:

Bruges når børnene skal tale sammen med stille stemmer. En stille stemme er ikke hvisken, men en stemme, der ikke forstyrrer andre. Fx når man arbejder sammen med en makker, i gruppearbejde eller i aktiviteter.



Turkis/Fælles snak

Bruges når børnene kan tale med almindelige stemmer, men samtidig er opmærksomme på, at det skal være en almindelig "inde-stemme". Fx i klassesamtaler og i legetimen. I klassesamtaler rækkes hånden op og der ventes på taletid.

Varieret undervisning

På Kalvebod Fælled Skole er det vigtigt, at eleverne oplever en skoledag med en tilpas og meningsfuld variation i undervisningen.

Variation i skoledagen og i tilrettelæggelsen af den enkelte undervisningslektion, øger elevernes lyst til læring og glæde ved at gå i skole. Vi skal tilbyde en alsidighed i undervisningen, der giver deltagelsesmuligheder for alle ved at imødekomme elevernes forskelligheder og potentialer.

Alle har brug for at bruge sig selv på flere måder, det kan være gennem kreativ, praksisorienteret undervisning, skiftende arbejdsformer eller andet, der passer med de faglige, didaktiske mål. Variation i undervisningen skaber en tilpas arousal i eleverne og øger motivation, fordybelse og engagement.

Der er gode lokaliteter til variation af undervisningen både inde og ude, brug dem. Variation i undervisningen er med til at løfte elevernes faglige niveau, skærpe deres koncentration og øger trivsel og motivation hos den enkelte.

Læsetid, leg, fokus på ordforråd, målinger i naturen og relationsarbejde er eksempler på aktiviteter. Forbered jer sammen i teamet om at organisere undervisningen varieret. Spørg og vær nysgerrig på hinandens praksis. Brug den fælles forberedelse og co-teaching strukturerne.

Variationen i undervisningen skal fremgå af den visuelle understøttelse, fx dags- og lektionsplanen. Når eleverne har tydelige rammer og kendte rutiner i overgangene, vil det skabe forudsætningerne for at lykkes med at udfolde varieret undervisning.

Du kan læse mere her:



[Varieret undervisning udskolingen_EVA.pdf](#)

og [Skole | Bedst Sammen](#)

Pausestolen

Hvis børnene har brug for en pause fra undervisningen, kan de benytte ”pausehjørnet”, som er en stor stol. Det giver en mulighed for at få en pause, men samtidig blive i rummet og følge med i undervisningen. Pausehjørnet skal helst stå, så man stadig kan følge med i undervisningen.

Ved pausehjørnet ligger sansemotoriske redskaber, som kan benyttes. Redskaberne er fx klemmebolde og høreværn. Man kan også læse eller bare være.



Børnene kan opholde sig i pausehjørnet i et afgrænset tidsrum. Brug et timeglas, på fx 3, 5 og 10 min. Hvis mange vil benytte pausehjørnet samtidig, styrer klasselederen dette, fx ved at angive en

rækkefølge på tavlen. Det skal italesættes at pausehjørnet er et sted man lader op, og hvor reglerne for ophold og brug af redskaber skal overholdes.

Klasserumsindretning

Visuel ro og rummet som medspiller

På Kalvebod Fælled Skole er klasserummene indrettet, så børnene føler sig trygge og får overskud til at lære og være sammen.

Der er mange indtryk i et klasserum, som børnene skal navigere i. Samtidig skal de kunne koncentrere sig om undervisningen og det sociale liv. Det hjælper mange af børnene, at der er visuel ro i klasserummene. Det skaber overblik og færre sanseindtryk, som børnene skal forholde sig til. Samtidig bliver det lettere for børnene at få opmærksomhed på de visuelle informationer, der skal guide dem gennem skoledagen.

Væggen ved Prowiseskærmen skal ses som en slags cockpit, hvor klasseledelsen styres gennem brug af værktøjerne. På væggen ved Prowiseskærmen skal der udover skærmen kun hænge en Time Timer og whiteboard. For al anden information på whiteboardet/væggen skal det overvejes, om det er vigtig for alle børn den dag. Alle beskeder, sedler og lister som er de voksnes, skal ligge i en fælles skuffe i Caddyen, eller et andet sted hvor det kan tilgås.

Noget er fælles og ens for alle klasserum, men I skal også som team indrette klasserummene. Kig godt på jeres klasserum. Er der rart at være? Indbyder det til fællesskab og læring? Indret rummet og aftal hvordan I vedvarende holder rummet ryddeligt og materialerne i orden. En fast aftale bør være, at man altid efterlader et opryddet klasserum til den næste.



Materialer

Bogkasser, penalhuse etc. skal have deres faste pladser. Vær klar med materialerne til børnene ved timens begyndelse. Det viser børnene hvad de skal, giver roligere overgange og skaber overblik. Brug Prowiseskærmen til at vise bogsider og materialer så ofte det er muligt. Børnene har brug for et konkret billede af hvad de skal.

Penalhuse, bøger og andre materialer skal kun ligge på bordene, når de er i brug. Det skaber visuel ro og hjælper børnene til at rette deres opmærksomhed mod undervisningsaktiviteten.



Co-teaching

Co-teaching er en metode og samarbejdsform mellem 2 voksne, der sammen planlægger, gennemfører og evaluerer undervisningen i klassen. Det kan være en lærer og en pædagog, to lærere eller lærer/pædagog og vejleder.

Målet er at skabe bedre faglige og sociale deltagelsesmuligheder for alle børn. Det øger kvaliteten af undervisningen, at man er to der yder i et tæt samarbejde. Begges kompetencer bliver brugt og delt, man lærer af hinanden. Samtidig gør co-teaching det muligt at differentiere og variere undervisningen ved at organisere sig bevidst og målrettet. Børnene vil opleve at der er kortere til de voksne, og at begge voksne er betydningsfulde i klasseledelsen.

I metoden indgår 6 strukturer.

Strukturerne vælges ud fra det mål man har med sin undervisning. Det kan fx være at man ønsker børnegruppen delt op, eller at de voksne positionerer sig på en bestemt måde i klasserummet.

På Kalvebod Fælled Skole bruges det i al undervisning, hvor man er 2 voksne til stede. Planlæg og evaluerer jeres co-teaching forløb i jeres fælles forberedelse og på teammøder.

Du kan læse og se mere om co-teaching på Københavns Kommunes hjemmeside "bedstsammen.kk.dk" (søg "Co-teaching") hvor bl.a. de 6 strukturer bliver præsenteret.



Har du spørgsmål til ovenstående så spørg endelig dine kollegaer i teamet. Ellers kan du skrive til vejlederne på Aula.

Materialer, plakater m.m. kan findes i TEAMS i mappen "*pædagogiske redskaber til klasselokalet*". Hvis klassen mangler piktogrammer eller andre pædagogiske redskaber kan du henvende dig til Dorte eller Sine Marie.

Rigtig god fornøjelse 😊